

DEN EUROPÆISKE UNION

EUROPA-PARLAMENTET

RÅDET

Strasbourg, den 11. marts 2014
(OR. en)

2011/0404 (COD)
LEX 1466

PE-CONS 123/1/13
REV 1

ELARG 159
PESC 1483
RELEX 1125
FIN 909
CADREFIN 350
COWEB 180
CODEC 2851

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING OM OPRETTELSE AF ET INSTRUMENT TIL FØRTILTRÆDELSSESBISTAND (IPA II)

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) nr. .../2014

af 11. marts 2014

om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (IPA II)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 212, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²,

efter den almindelige lovgivningsprocedure³, og

ud fra følgende betragtninger:

¹ EUT C 11 af 15.1.2013, s. 77.

² EUT C 391 af 18.12.2012, s. 110.

³ Europa-Parlamentets holdning af 11.12.2013 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 11.3.2014.

- (1) I sin meddelelse af 29. juni 2011 med titlen "Et budget for Europa 2020" fastsatte Kommissionen rammerne for instrumenterne til finansiering af Unionens optræden udadtil, herunder instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA II).
- (2) Eftersom Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006¹ udløb den 31. december 2013, og med henblik på at gøre Unionens optræden udadtil mere effektiv, bør der bibeholdes en ramme for planlægning og ydelse af ekstern bistand for perioden 2014–2020. Unionens udvidelsespolitik bør fortsat understøttes af et særligt instrument til finansiering af Unionens optræden udadtil. IPA II bør derfor oprettes.

¹ Rådets forordning (EF) nr. 1085/2006 af 17. juli 2006 om oprettelse af et instrument til førtiltrædelsesbistand (Ipa) (EUT L 210 af 31.7.2006, s. 82).

- (3) I henhold til artikel 49 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) kan enhver europæisk stat, som tilslutter sig værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer tilhørende mindretal, ansøge om at blive medlem af Unionen. En europæisk stat, som har ansøgt om optagelse i Unionen, kan først blive medlem, når det er bekræftet, at den opfylder de kriterier for medlemskab, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds møde i København i juni 1993 ("Københavnskriterierne"), og forudsat at tiltrædelsen ikke overstiger Unionens kapacitet til at integrere det nye medlem. Disse kriterier vedrører institutionel stabilitet, som garanterer demokrati, retsstaten, menneskerettighederne og respekt for og beskyttelse af mindretal, eksistensen af en fungerende markedsøkonomi samt evnen til at klare konkurrencepresset og markeds kræfterne i Unionen, og evnen til at påtage sig ikke alene rettigheder men også forpligtelser i henhold til traktaterne, herunder at tilslutte sig målene for en politisk, økonomisk og monetær union.
- (4) Udvidelsesstrategien, som bygger på konsolidering, konditionalitet og kommunikation, sammen med Unionens kapacitet til at integrere nye medlemmer udgør fortsat grundlaget for en fornyet enighed om udvidelse. Tiltrædelsesprocessen er baseret på objektive kriterier og på anvendelsen af princippet om ligebehandling af alle ansøgere, der bør bedømmes efter deres egen fortjeneste. Hvorvidt der gøres fremskridt hen imod tiltrædelse, afhænger af hver enkelt ansøgers respekt for Unionens værdier og evne til at gennemføre de reformer, der er nødvendige for at tilpasse de politiske, institutionelle, retlige, administrative og økonomiske systemer til Unionens regler, standarder, politikker og praksis.

- (5) Udvidelsesprocessen styrker freden, demokratiet og stabiliteten i Europa og sætter Unionen bedre i stand til at imødegå globale udfordringer. Udvidelsesprocessens forandringspotentiale skaber vidtrækkende politiske og økonomiske reformer i udvidelseslandene, som også gavner Unionen som helhed.
- (6) Det Europæiske Råd har givet Island, Montenegro, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Tyrkiet og Serbien status som kandidatlande. Det har bekræftet det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan. Med forbehold for holdningerne til retsstilling eller til fremtidige afgørelser, der skal træffes af Det Europæiske Råd eller af Rådet, kan de, der nyder godt af et sådant europæisk perspektiv, men som ikke har fået tildelt status som kandidatland, betragtes som potentielle kandidater udelukkende med henblik på denne forordning. Finansiell bistand i henhold til denne forordning bør tildeles alle modtagerne i bilag I.

- (7) Bistand i henhold til denne forordning bør ydes i overensstemmelse med de udvidelsespolitiske rammer, der er fastsat af Det Europæiske Råd og Rådet, idet der tages behørigt hensyn til meddelelsen om udvidelsesstrategien og statusrapporterne, der er en del af Kommissionens årlige udvidelsespakke samt de relevante beslutninger fra Europa-Parlamentet. Der bør også ydes bistand i overensstemmelse med de aftaler, som Unionen har indgået med modtagerne i bilag I, og i henhold til de europæiske partnerskaber og tiltrædelsespartnerskaber. Bistanden bør hovedsagelig fokusere på et udvalgt antal politikområder, som vil sætte modtagerne i bilag I i stand til at styrke de demokratiske institutioner og retsstaten, reformere retsvæsenet og den offentlige forvaltning og fremme respekten for de grundlæggende rettigheder, ligestilling mellem kønnene, tolerance, social inddragelse og ikke-diskrimination. Bistanden bør fortsat støtte deres bestræbelser på at fremme regionalt, makroregionalt og grænseoverskridende samarbejde samt territorial udvikling, herunder ved at gennemføre Unionens makroregionale strategier. Bistanden bør også styrke den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og dermed understøtte en dagorden for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst med særlig fokus på små og mellemstore virksomheder med henblik på at nå målene i Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst ("Europa 2020-strategien") og på en gradvis tilpasning til Københavnskriterierne. Sammenhængen mellem den finansielle bistand og de overordnede fremskridt i gennemførelsen af førtiltrædelsesstrategien bør øges.

- (8) For at tage hensyn til ændringer i rammerne for udvidelsespolitikken eller til betydelige ændringer for så vidt angår modtagerne i bilag I, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde for så vidt angår tilpasning og ajourføring af de tematiske prioriteringer for bistand i bilag II. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.
- (9) Styrkelse af retsstatsprincippet, herunder bekæmpelse af korrupsion og organiseret kriminalitet samt god regeringsførelse, herunder reform af den offentlige forvaltning er stadig de vigtigste udfordringer for de fleste af modtagerne i bilag I og er væsentlige faktorer for, at disse modtagere kan komme tættere på Unionen, og senere fuldt ud kan påtage sig de forpligtelser, der følger af et medlemskab af Unionen. I betragtning af den langsigtede karakter af reformerne på disse områder og behovet for at opbygge resultatlistor bør finansiel bistand i henhold til denne forordning hurtigst muligt behandle kravene pålagt modtagerne i bilag I.
- (10) Modtagerne i bilag I skal være mere parate til at håndtere globale udfordringer som f.eks. bæredygtig udvikling og klimaændringer og tilpasse sig Unionens indsats for at håndtere disse spørgsmål. EU-bistand i henhold til denne forordning skal også bidrage til at nå målet om at øge den andel af EU-budgettet, der går til klimaforanstaltninger, til mindst 20 %.

- (11) Unionen bør også støtte overgangen hen imod tiltrædelse til gavn for alle modtagerne i bilag I baseret på erfaringer fra dens medlemsstater. Dette samarbejde bør navnlig fokusere på at dele de erfaringer, som medlemsstaterne har høstet under reformprocessen.
- (12) Kommissionen og medlemsstaterne bør sikre overensstemmelse, sammenhæng og komplementaritet i forbindelse med deres bistand, navnlig gennem regelmæssige konsultationer og hyppig udveksling af oplysninger under de forskellige faser af bistandsforløbet. Derudover bør de nødvendige skridt tages for at sikre bedre koordinering og komplementaritet, herunder gennem regelmæssige konsultationer med andre donorer. Civilsamfundets rolle bør styrkes både i de programmer, der gennemføres gennem offentlige organer, og i de programmer, som er direkte modtagere af EU-bistand.

- (13) Prioriteterne for indsatsen med henblik på at opnå målene inden for de relevante politikområder, der vil blive støttet i henhold til denne forordning, bør fastsættes i de vejledende strategidokumenter, der udarbejdes af Kommissionen i partnerskab med modtagerne i bilag I for den periode, som Unionens flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020 dækker, på grundlag af disse landes særlige behov og udvidelsesdagsorden, i overensstemmelse med de overordnede og specifikke mål, der er fastsat i denne forordning og under behørig hensyntagen til de relevante nationale strategier. Strategidokumenterne bør også identificere de politikområder, der skal ydes bistand til, og uden at det påvirker Europa-Parlamentets og Rådets beføjelser, fastsætte de vejledende tildelinger af EU-midler pr. politikområde pr. år, inklusive et overslag over de klimarelaterede udgifter. Der bør indføres tilstrækkelig fleksibilitet til at imødegå nye behov og skabe incitamentter til at forbedre resultaterne. Strategidokumenterne bør sikre sammenhæng og overensstemmelse med den indsats, som ydes af modtagerne i bilag I som afspejlet i deres nationale budgetter, og de bør tage hensyn til den støtte, der ydes af andre donorer. For at der kan tages hensyn til den interne og eksterne udvikling, bør strategidokumenterne tages op til fornyet vurdering og revideres, når det er relevant.
- (14) Det er i Unionens interesse at bistå modtagerne i bilag I i deres reformbestræbelser med henblik på medlemskab af Unionen. Bistanden bør forvaltes med kraftigt fokus på resultater og med incitamentter for dem, der viser, at de er engageret i reformer gennem effektiv gennemførelse af førtiltrædelsesbistanden og fremskridt hen imod at opfylde kriterierne for medlemskab.

- (15) Ved tildelingen af bistand bør der fortsat gøres brug af de strukturer og instrumenter, som har vist deres værdi i forbindelse med førtiltrædelsesprocessen. Overgangen fra Kommissionens direkte forvaltning af førtiltrædelsesmidler til indirekte forvaltning ved modtagerne i bilag I, bør ske gradvis og under hensyntagen til kapaciteten hos de enkelte modtagere i bilag I. I overensstemmelse med princippet om partcipatorisk demokrati bør Kommissionen tilskynde til parlamentarisk kontrol i hver af modtagerne i bilag I med bistand ydet til den pågældende modtager.
- (16) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser vedrører strategidokumenterne, programmeringsdokumenter og de specifikke regler, der fastlægger sådanne ensartede betingelser og bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011¹. I betragtning af disse gennemførelsesretsakters karakter, navnlig deres politiske karakter eller finansielle konsekvenser, bør undersøgelsesproceduren i princippet anvendes i forbindelse med deres vedtagelse, medmindre det drejer sig om foranstaltninger af begrænset finansiell betydning. Når der fastlægges ensartede betingelser for gennemførelse af denne forordning, bør der tages hensyn til de erfaringer, der tidligere er gjort med forvaltningen og gennemførelsen af førtiltrædelsesbistand. Disse ensartede betingelser bør ændres, hvis udviklingen kræver det.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- (17) Det udvalg, der nedsættes i henhold til denne forordning, bør have kompetence, når det gælder retsakter og bevillinger i henhold til forordning (EF) nr. 1085/2006 samt gennemførelsen af artikel 3 i Rådets forordning (EF) nr. 389/2006¹.
- (18) Denne forordning fastlægger en finansieringsramme for dens anvendelsesperiode, som skal udgøre det primære referencebeløb, jf. punkt 17 i den interinstitutionelle aftale af 2. december 2013 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning², for Europa-Parlamentet og Rådet under den årlige budgetprocedure.
- (19) Unionen bør tilstræbe den mest effektive anvendelse af de ressourcer, der er til rådighed, for at optimere virkningen af sine foranstaltninger udadtil. Dette bør ske ved hjælp af sammenhæng og komplementaritet mellem instrumenterne for Unionens optræden udadtil samt skabelse af synergier mellem IPA II, andre instrumenter til finansiering af Unionens optræden udadtil og andre af Unionens politikker. Dette bør endvidere føre til gensidig styrkelse af de programmer, der iværksættes i henhold til instrumenterne til finansiering af Unionens optræden udadtil.

¹ Rådets forordning (EF) nr. 389/2006 af 27. februar 2006 om oprettelse af et instrument for økonomisk støtte til fremme af den økonomiske udvikling af det tyrkisk-cypriotiske samfund og om ændring af forordning (EF) nr. 2667/2000 om Det Europæiske Genopbygningsagentur (EUT L 65 af 7.3.2006, s. 5).

² EUT C 373 af 20.12.2013, s. 1.

- (20) Der er i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2014^{1*} fastsat fælles regler og procedurer for gennemførelsen af instrumenterne til finansiering af Unionens optræden udadtil.
- (21) Målet for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (22) Det er hensigtsmæssigt at sikre en gnidningsløs overgang uden afbrydelse mellem instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA) oprettet ved forordning (EF) nr. 1085/2006 og IPA II samt at afstemme anvendelsesperioden for nærværende forordning med anvendelsesperioden for Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013². Nærværende forordning bør derfor anvendes fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2020 –

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2014 af ... om fælles regler og procedurer for gennemførelse af instrumenterne til finansiering af Unionens optræden udadtil.

* EUT: Indsæt venligst nummeret på forordningen indeholdt i dokument PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)) i teksten og indsæt nummeret, datoen og EUT-referencen på nævnte forordning i fodnoten.

² Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1311/2013 af 2. december 2013 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2014-2020 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 884).

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Overordnet mål

Instrumentet til førtiltrædelsesbistand for perioden 2014-2020 ("IPA II") skal støtte modtagerne i bilag I i deres bestræbelser for at vedtage og gennemføre de politiske, institutionelle, retlige, administrative, sociale og økonomiske reformer, som disse modtagere skal gennemføre for at overholde Unionens værdier og gradvis tilpasse sig Unionens regler, standarder, politikker og praksis med henblik på EU-medlemskab.

Ved hjælp af denne støtte bidrager IPA II til stabilitet, sikkerhed, og velstand i modtagerne i bilag I.

Artikel 2
Specifikke mål

1. Den bistand, der ydes i henhold til denne forordning, skal tage sigte på at nå følgende specifikke mål under hensyntagen til behovene hos hver af modtagerne i bilag I og deres individuelle udvidelsesdagsorden:
 - a) støtte til politiske reformer, bl.a. gennem:
 - i) styrkelse af demokratiet og dets institutioner, bl.a. et uafhængigt og effektivt retsvæsen, og retsstaten, herunder håndhævelse heraf
 - ii) fremme og beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, øget respekt for rettigheder for personer, der tilhører mindretal, herunder lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner og interkønnede, fremme af ligestilling mellem kønnene, ikke-diskrimination og tolerance samt mediefrihed og respekt for kulturel mangfoldighed
 - iii) regionalt samarbejde og gode forbindelser mellem nabolande
 - iv) fremme af forsoning og freds- og tillidsskabende foranstaltninger.
 - v) bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet

- vi) styrkelse af den offentlige forvaltning og god regeringsførelse på alle niveauer
 - vii) foranstaltninger til opbygning af kapacitet med henblik på at forbedre retshåndhævelse, grænseforvaltning og gennemførelse af migrationspolitikken, herunder forvaltning af migrationsstrømmene
 - viii) udvikling af civilsamfundet
 - ix) forbedring af dialogen med arbejdsmarkedets parter og styrkelse af deres kapaciteter
- b) støtte til økonomisk, social og territorial udvikling med henblik på intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, bl.a. gennem
- i) opfyldelse af Unionens standarder for økonomien, herunder en fungerende markedsøkonomi, samt finanspolitisk og økonomisk styring
 - ii) de økonomiske reformer, der er nødvendige for at klare konkurrencepresset og markedskræfterne i Unionen, og som samtidig bidrager til, at de sociale og miljømæssige mål nås
 - iii) fremme af beskæftigelse og arbejdskraftmobilitet, fremme af skabelse af kvalitetsjob og udvikling af menneskelig kapital
 - iv) fremme af social og økonomisk integration, navnlig af mindretal og udsatte grupper, herunder personer med handicap, flygtninge og fordrevne personer

- v) fremme af et inklusivt og integreret uddannelsessystem og bevaring og genoprettelse af kulturarv
 - vi) udvikling af fysisk kapital, herunder forbedring af infrastruktur, og forbindelserne til EU-netværk og regionale netværk
 - vii) styrkelse af forskning, teknologisk udvikling og innovationskapacitet
- c) styrkelse af evnen hos modtagerne i bilag I til på alle niveauer at opfylde de forpligtelser, der følger af EU-medlemskab, ved at støtte en gradvis tilpasning til og vedtagelse, gennemførelse og håndhævelse af gældende EU-ret, herunder forberedelse til forvaltning af Unionens strukturfonde, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne
- d) styrkelse af regional integration og territorialt samarbejde, der involverer modtagerne i bilag I, medlemsstater og eventuelt tredjelande inden for anvendelsesområdet for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2014^{1*}.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2014 af ... om oprettelse af et europæisk naboskabsinstrument (EUT L...).

* EUT: Indsæt venligst nr. i teksten samt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument PE-CONS 126/13 (2011/0405 (COD)).

2. Fremskridtene med hensyn til at nå de specifikke mål i stk. 1 overvåges og evalueres på grundlag af på forhånd fastlagte, klare, gennemsigtige og, hvis det er hensigtsmæssigt, landespecifikke og målelige indikatorer, som bl.a. omfatter
- a) fremskridt på områderne styrkelse af demokrati, retsstaten og et uafhængigt og effektivt retsvæsen, respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal og udsatte grupper, de grundlæggende frihedsrettigheder, ligestilling mellem kønnene og kvinders rettigheder, bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet, forsoning, gode naboskabsforbindelser og flygtninges hjemvenden og i særdeleshed etablering af resultatlistor på disse områder
 - b) fremskridt, hvad angår socioøkonomiske og finanspolitiske reformer for at afhjælpe strukturelle og makroøkonomiske ubalancer, forsvarlige og effektive sociale og økonomiske udviklingsstrategier, fremskridt i retning af en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst samt skabelse af inklusiv og integreret uddannelse, kvalitetsuddannelse og beskæftigelse, herunder gennem offentlige investeringer, der støttes af IPA II, fremskridt mod et bedre erhvervsklima

- c) fremskridt med at tilpasse lovgivningen til EU-retten, herunder en resultatliste over gennemførelsen heraf, fremskridt med hensyn til EU-relaterede institutionelle reformer, herunder overgang til indirekte forvaltning af den bistand, der ydes i henhold til denne forordning
 - d) fremskridt med at opbygge og styrke god regeringsførelse og den administrative, institutionelle og absorptionsmæssige kapacitet på alle niveauer, herunder tilstrækkelige menneskelige ressourcer, som er nødvendig for at vedtage og håndhæve lovgivning afledt af den gældende EU-ret
 - e) regionale og territoriale samarbejdsinitiativer og udviklingen i handelsstrømmene.
3. Indikatorerne i stk. 2, anvendes til at overvåge, evaluere og gennemgå resultater, hvor det er relevant. Der tages udgangspunkt i Kommissionens årlige rapporter, der er nævnt i artikel 4, i forbindelse med evaluering af resultaterne af IPA II-bistand. De relevante resultatindikatorer defineres og er omfattet af de strategidokumenter og programmer, der er nævnt i artikel 6 og 7, og fastsættes på en sådan måde, at det er muligt objektivt at vurdere fremskridt over tid, og, hvis det er relevant, på tværs af programmerne.

Artikel 3
Politikområder

1. Bistand i henhold til denne forordning rettes først og fremmest mod følgende politikområder:
 - a) reformer som forberedelse til EU-medlemskab og institutions- og kapacitetsopbygning i forbindelse hermed
 - b) socioøkonomisk udvikling og regional udvikling
 - c) beskæftigelse, social- og arbejdsmarkedspolitikker, uddannelse, fremme af ligestilling mellem kønnene og udvikling af menneskelige ressourcer
 - d) landbrug og udvikling af landdistrikter
 - e) regionalt og territorielt samarbejde.

2. Bistand på alle de politikområder, der er nævnt i stk. 1, skal støtte modtagerne i bilag I i deres bestræbelser på at nå de overordnede og specifikke mål i artikel 1 og 2, især gennem politiske reformer, tilnærmelse af lovgivning, kapacitetsopbygning og investeringer.

I relevant omfang lægges der især vægt på god regeringsførelse, retsstaten og bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet.

3. Bistand på de politikområder, der nævnes i stk. 1, litra b)-e), kan omfatte finansiering af den type aktioner, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1301/2013¹, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1300/2013², Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1304/2013³, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1299/2013⁴ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013⁵.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1301/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og om særlige bestemmelser for målet om investeringer i vækst og beskæftigelse og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1080/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 289).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1300/2013 af 17. december 2013 om Samhørighedsfonden og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1084/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 281).

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1304/2013 af 17. december 2013 om Den Europæiske Socialfond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1081/2006 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 470).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1299/2013 af 17. december 2013 om særlige bestemmelser for støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling til målet om europæisk territorielt samarbejde (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 259).

⁵ Rådets og Europa-Parlamentets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 487).

4. Bistand på det politikområde, der er nævnt i stk. 1, litra e), kan især finansiere flerlandeforanstaltninger og horisontale aktioner samt grænseoverskridende, tværnationale og tværregionale samarbejdsaktioner.

Artikel 4

Ramme for bistanden

1. Bistand i henhold til denne forordning ydes i overensstemmelse med den ramme for udvidelsespolitikken, som Det Europæiske Råd og Rådet har defineret, og tager behørigt hensyn til meddelelsen om udvidelsesstrategien og statusrapporterne i Kommissionens årlige udvidelsepakke samt de relevante beslutninger fra Europa-Parlamentet. Kommissionen sikrer sammenhæng mellem bistanden og rammerne for udvidelsespolitikken.
2. Bistanden målrettes og tilpasses til den specifikke situation hos modtagerne i bilag I under hensyntagen til den yderligere indsats, der er nødvendig for at opfylde kriterierne for medlemskab, samt disse modtageres kapacitet. Bistanden differentieres i anvendelsesområde og intensitet afhængigt af behov, reformvilje og de fremskridt, der gøres med gennemførelsen af disse reformer. Den målrettes primært mod at hjælpe modtagerne i bilag I med udformning og gennemførelse af sektorreformer. Sektorpolitikkerne og -strategierne skal være omfattende og bidrage til opfyldelse af de specifikke mål, der er fastsat i artikel 2, stk. 1.
3. I overensstemmelse med de specifikke mål i artikel 2, stk. 1, er de tematiske prioriteringer for at yde bistand afhængigt af behovene og kapaciteterne hos modtagerne i bilag I, opført i bilag II. Hver af disse tematiske prioriteringer kan bidrage til opfyldelsen af mere end et specifikt mål.

4. I overensstemmelse med det specifikke mål i artikel 2, stk. 1, litra d), støtter bistanden grænseoverskridende samarbejde både mellem modtagerne i bilag I og mellem disse og medlemsstaterne eller lande under Det Europæiske Naboliksinstrument (ENI) oprettet ved forordning (EU) nr. .../2014* med henblik på at fremme gode forbindelser mellem nabolande, støtte EU-integrationen og fremme den socioøkonomiske udvikling. De tematiske prioriteringer for bistand for territorielt samarbejde findes i bilag III.

Artikel 5

Overensstemmelse, sammenhæng og komplementaritet

1. Finansiell bistand i henhold til denne forordning, skal være forenelig med Unionens politikker. Den skal være i overensstemmelse med de aftaler, som Unionen har indgået med modtagerne i bilag I, og overholde forpligtelserne i henhold til de multilaterale aftaler, som Unionen er part i.
2. Kommissionen bidrager sammen med medlemsstaterne til gennemførelsen af Unionens tilsagn om større gennemsigtighed og ansvarlighed i forbindelse med levering af bistand, herunder ved at offentliggøre oplysninger om størrelse og tildeling af bistand, idet den sikrer, at oplysningerne er internationalt sammenlignelige, let tilgængelige og let kan deles og offentliggøres.

* Indsæt venligst nummeret på forordningen i dokument PE-CONS 126/13 (2011/0405 (COD)).

3. Kommissionen, medlemsstaterne og Den Europæiske Investeringsbank (EIB) samarbejder om at sikre sammenhæng og bestræber sig på at undgå overlapning mellem den bistand, der ydes i henhold til denne forordning, og anden bistand, der ydes af Unionen, medlemsstaterne og EIB, herunder gennem regelmæssige og inklusive møder med henblik på koordination af bistanden.
4. Kommissionen, medlemsstaterne og EIB sørger for at koordinere deres respektive bistandsprogrammer for at øge bistandens virkning og effektivitet og forhindre dobbelt finansiering i overensstemmelse med de fastlagte principper for styrkelse af den operationelle koordination inden for ekstern bistand og med henblik på harmonisering af politikker og procedurer, navnlig de internationale principper om bistandseffektivitet. Koordinationen indebærer regelmæssige konsultationer og hyppig udveksling af oplysninger under de forskellige faser af bistandsforløbet, navnlig på stedet, og udgør et vigtigt skridt i medlemsstaternes og Unionens programmeringsproces.
5. For at øge bistandens virkning og effektivitet og forhindre dobbelt finansiering tager Kommissionen sammen med medlemsstaterne de nødvendige skridt til at garantere en bedre koordination og komplementaritet med multilaterale og regionale organisationer og enheder såsom internationale finansieringsinstitutioner, FN's særorganisationer, fonde og programmer samt donorer uden for Unionen.

6. I forbindelse med forberedelsen, gennemførelsen og overvågningen af bistand i henhold til denne forordning handler Kommissionen i princippet i partnerskab med modtagerne i bilag I. Partnerskabet omfatter, hvor det er relevant, kompetente nationale og lokale myndigheder samt civilsamfundsorganisationer. Kommissionen opfordrer til koordination mellem de relevante interessenter.

Civilsamfundsorganisationernes kapacitet skal styrkes, herunder, hvor det er relevant, som direkte modtagere af bistand.

AFSNIT II

STRATEGISK PLANLÆGNING

Artikel 6 *Strategidokumenter*

1. Bistand i henhold til denne forordning ydes på grundlag af vejledende lande- eller flerlandestrategidokumenter ("strategidokumenter"), der udarbejdes af Kommissionen i partnerskab med modtagerne i bilag I for den periode, som Unionens flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020 dækker.
2. Strategidokumenterne definerer de prioriterede indsatsområder, der fører hen imod opfyldelse af målene på de relevante politikområder omhandlet i artikel 3, der støttes i henhold til denne forordning i overensstemmelse med de generelle og specifikke mål i henholdsvis artikel 1 og 2. Strategidokumenterne vedtages i overensstemmelse med den ramme for bistanden, der er fastsat i artikel 4, og tager behørig hensyn til de relevante nationale strategier.
3. Strategidokumenterne skal, når det er relevant, omfatte en vejledende tildeling af EU-midler pr. politikområde, fordelt på år og skal give mulighed for at håndtere nye behov; dog bør der være mulighed for at kombinere bistanden på forskellige politikområder. Strategidokumenterne omfatter indikatorerne til evaluering af fremskridt med hensyn til at nå målene i strategidokumenterne.

4. Kommissionen foretager en årlig vurdering af gennemførelsen af strategidokumenterne og deres fortsatte relevans på baggrund af udviklingen inden for de politiske rammer, der er omhandlet i artikel 4. Kommissionen orienterer udvalget i artikel 13, stk. 1, om resultaterne af denne vurdering og kan foreslå revisioner af strategidokumenterne omhandlet i nærværende artikel og/eller, hvis det er relevant, de programmer og foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 7, stk. 1. Strategidokumenterne skal også underkastes en midtvejsrevision og revideres, når det er relevant.
5. Kommissionen vedtager strategidokumenterne omhandlet i nærværende artikel og eventuelle revisioner heraf efter undersøgelsesproceduren i artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) nr. .../2014*.

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten på forordningen i dokument PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

AFSNIT III

GENNEMFØRELSE

Artikel 7

Programmering

1. EU-bistand i henhold til denne forordning gennemføres direkte, indirekte eller ved delt forvaltning via programmer og foranstaltninger som omhandlet i artikel 2 og 3 i forordning (EU) nr. .../2014* og i overensstemmelse med specifikke regler, der fastlægger ensartede betingelser for gennemførelse af denne forordning, navnlig med hensyn til forvaltningsstrukturer og –procedurer, som skal vedtages af Kommissionen i henhold til artikel 13 i nærværende forordning. Gennemførelsen skal som hovedregel have form af etårige eller flerårige landespecifikke programmer eller flerlandeprogrammer samt grænseoverskridende samarbejdsprogrammer, der er fastsat i overensstemmelse med strategidokumenterne i artikel 6, og som udarbejdes af de respektive modtagere i bilag I til denne forordning og/eller Kommissionen, alt efter omstændighederne.

2. Enhver programmering eller revision af programmer, der finder sted efter offentliggørelsen af den midtvejsevalueringsrapport, der er nævnt i artikel 17 i forordning (EU) nr. .../2014* ("midtvejsevalueringsrapporten") skal tage hensyn til rapportens resultater og konklusioner.

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten på forordningen i dokument PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

Artikel 8

Rammeaftaler og sideaftaler

1. Kommissionen og de respektive modtagere i bilag I indgår rammeaftaler om gennemførelsen af bistanden.
2. Sideaftaler vedrørende gennemførelsen af bistanden kan indgås mellem Kommissionen og de respektive modtagere i bilag I eller i påkommende tilfælde deres ansvarlige myndigheder.

Artikel 9

Interinstrumentale bestemmelser

1. I behørigt begrundede tilfælde og for at sikre sammenhæng og effektivitet i EU-finansieringen eller for at fremme regionalt samarbejde kan Kommissionen beslutte at udvide adgangen til programmer og foranstaltninger som omhandlet i artikel 7, stk. 1, til lande, territorier og regioner, som ellers ikke er støtteberettigede i henhold til artikel 1, såfremt det program eller den foranstaltning, der skal gennemføres, har global, regional eller grænseoverskridende karakter.
2. Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) bidrager til programmer eller foranstaltninger, der er fastsat ved denne forordning for grænseoverskridende samarbejde mellem modtagerne i bilag I og medlemsstaterne. Bidraget fra EFRU fastsættes i henhold til artikel 4 i forordning (EU) nr. 1299/2013. Nærværende forordning gælder for anvendelsen af dette bidrag.

3. IPA II kan, hvis det er relevant, bidrage til transnationale og interregionale samarbejdsprogrammer eller foranstaltninger, der fastsættes og gennemføres i henhold til forordning (EU) nr. 1299/2013, og som modtagerne i bilag I til nærværende forordning deltager i.
4. IPA II kan, hvis det er relevant, bidrage til grænseoversskridende samarbejdsprogrammer og -foranstaltninger, der fastsættes og gennemføres i henhold til forordning (EU) nr. .../2014^{*}, og som modtagerne i bilag I til nærværende forordning deltager i.
5. IPA II kan, hvis det er relevant, bidrage til programmer eller foranstaltninger, der indføres som led i en makroregional strategi, og som modtagerne i bilag I er involveret i.

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten på forordningen i dokument PE-CONS 126/13 (2011/0405 (COD)).

AFSNIT IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 10

Delegation af beføjelser

Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 11 for at ændre bilag II til denne forordning. Efter offentliggørelsen af midtvejsevalueringsrapporten, og baseret på anbefalingerne deri, skal Kommissionen navnlig vedtage en delegeret retsakt om ændring af bilag II til nærværende forordning senest den 31. marts 2018.

Artikel 11

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 10, tillægges Kommissionen indtil den 31. december 2020.
3. Den i artikel 10 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 10 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 12

Vedtagelse af yderligere gennemførelsesbestemmelser

Ud over bestemmelserne i forordning (EU) nr. .../2014* vedtages der specifikke bestemmelser om ensartede betingelser for gennemførelse af nærværende forordning efter undersøgelsesproceduren i artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) nr. .../2014*.

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten til forordningen i dokument PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

Artikel 13
Udvalgsprocedure

1. Der nedsættes et udvalg vedrørende instrumentet til førtiltrædelsesbistand ("IPA II-Udvalget"), der består af repræsentanter for medlemsstaterne, og som har Kommissionens repræsentant som formand. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. IPA II-Udvalget bistår Kommissionen i forbindelse med alle de i artikel 3 omhandlede politikområder. IPA II-Udvalget har kompetence, når det gælder retsakter og forpligtelser i medfør af forordning (EF) nr. 1085/2006 og for gennemførelsen af artikel 3 i forordning (EF) nr. 389/2006. Det bistår Kommissionen med hensyn til alle de politikområder, der er omhandlet i artikel 3.

Artikel 14
Belønning af gode resultater

1. Strategidokumenterne i artikel 6 skal fastsætte et passende bistanbeløb, som skal holdes til rådighed til belønning af en individuel modtager i bilag I for:
 - a) særlige fremskridt hen imod opfyldelse af kriterierne for medlemskab, og/eller
 - b) effektiv gennemførelse af førtilrædelsesbistand, hvorved særligt gode resultater opnås med hensyn til de specifikke mål, som er fastsat i det relevante strategidokument.
2. Hvis de fremskridt, som en modtager i bilag I har gjort, eller de resultater, som denne har opnået, forbliver væsentligt under de aftalte niveauer, der er fastsat i strategidokumenterne, tilpasser Kommissionen tildelingen forholdsmæssigt efter undersøgelsesproceduren i artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) nr. .../2014*.
3. Et passende beløb afsættes til belønningerne omhandlet i denne artikels stk. 1 og tildeles på grundlag af en vurdering af resultater og fremskridt over en periode på flere år, dog senest i hhv. 2017 og 2020. Der tages hensyn til resultatindikatorerne, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, som specificeret i strategidokumenterne.

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten til forordningen i dokument PE-CONS 130/13 (2011/0415 (COD)).

4. I den vejledende tildeling af EU-midler i strategidokumenterne, jf. artikel 6, tages der hensyn til muligheden for tildeling af de ekstra midler på grundlag af resultater og/eller fremskridt.

Artikel 15

Finansieringsramme

1. Finansieringsrammen for gennemførelsen af denne forordning fastsættes for perioden 2014-2020 til 11 698 668 000 EUR i løbende priser. Op til 4 % af finansieringsrammen tildeles grænseoverskridende samarbejdsprogrammer mellem modtagerne i bilag I og medlemsstaterne i overensstemmelse med deres behov og prioriteter.
2. De årlige bevillinger godkendes af Europa-Parlamentet og af Rådet inden for den flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020.

3. I overensstemmelse med artikel 18, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1288/2013¹ afsættes der et vejledende beløb på 1 680 000 000 EUR fra forskellige instrumenter til finansiering af Unionens optræden udadtil, dvs. instrumentet for udviklingssamarbejde oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets (EU) nr. .../2014^{2*}, ENI, IPA II og partnerskabsinstrumentet oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets (EU) nr. .../2014^{3**}, til aktioner vedrørende læringsmobilitet til eller fra partnerlande som omhandlet i forordning (EU) nr. 1288/2013 og til samarbejde og politisk dialog med myndigheder, institutioner og organisationer fra disse lande. Forordning (EU) nr. 1288/2013 gælder for anvendelsen af disse midler.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1288/2013 af 11. december 2013 om oprettelse af "Erasmus+": EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt og om ophævelse af afgørelse nr. 1719/2006/EF, 1720/2006/EF og 1298/2008/EF (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 50).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2014 af ... om oprettelse af et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde for perioden 2014-2020 (EUT L ...).

* EUT: Indsæt venligst nummer i teksten samt indsæt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument PE-CONS 127/13 (2011/0406 (COD)).

³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2014 af ... om oprettelse af et partnerskabsinstrument for samarbejde med tredjelande (EUT L ...).

** EUT: Indsæt venligst nummer i teksten samt indsæt dato og EUT-reference i fodnoten til forordningen i dokument PE-CONS 128/13 (2011/0411 (COD)).

Midlerne stilles til rådighed via to flerårige bevillinger, der dækker henholdsvis de første fire år og de sidste tre år. Bevillingen af disse midler afspejles i den i nærværende forordning omhandlede programmering i overensstemmelse med de identificerede behov og prioriteter i de pågældende lande. Hvis forholdene uventet ændrer sig på afgørende vis, eller hvis der sker betydelige politiske ændringer, kan bevillingerne ændres i overensstemmelse med prioriteterne for Unionens optræden udadtil.

Artikel 16

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2020.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg

På Europa-Parlamentets vegne

Formand

På Rådets vegne

Formand

BILAG I

- Albanien
 - Bosnien-Hercegovina
 - Island
 - Kosovo*
 - Montenegro
 - Serbien
 - Tyrkiet
 - Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien
-

* Denne betegnelse er med forbehold for holdningerne til status og er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

BILAG II

Tematiske prioriteringer for bistand

Bistanden kan i relevant omfang ydes til følgende tematiske prioriteringer:

- a) Overholdelse af princippet om god offentlig forvaltning og økonomisk forvaltning. Tiltagene på dette område skal sigte mod styrkelse af den offentlige forvaltning, herunder professionalisering og afpolitisering af statsforvaltningen, forankring af præstationsbaserede principper og indførelse af passende administrative procedurer; styrkelse af kapaciteten til at øge den makroøkonomiske stabilitet og støtte til fremskridtene i retning af at blive både en fungerende markedsøkonomi og en mere konkurrencepræget økonomi; støtte til deltagelse i Unionens multilaterale budgetovervågningsmekanisme og et systematisk samarbejde med internationale finansielle institutioner om grundprincipperne for den økonomiske politik samt styrkelse af den offentlige finansforvaltning.

- b) Etablering og fremme på et tidligt tidspunkt af den tilfredsstillende funktion af de nødvendige institutioner til sikring af retsstatsprincippet. Tiltagene på dette område skal sigte mod etablering af uafhængige, ansvarlige og effektive retssystemer, herunder gennemsigtige og meritbaserede ansættelses-, bedømmelses- og forfremmelsessystemer og effektive disciplinære procedurer i tilfælde af overtrædelser; etablering af solide systemer til beskyttelse af grænserne, forvaltning af migrationsstrømme og asyl til dem, der har behov for det; udvikling af effektive redskaber til forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet og korruption; fremme og beskyttelse af menneskerettighederne, rettighederne for personer, der tilhører mindretal – herunder romaer samt lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner og interkønnede – og de grundlæggende frihedsrettigheder, herunder mediefrihed.

- c) Styrkelse af kapaciteten hos civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets organisationer, herunder faglige organisationer i modtagerne i bilag I, og fremme af networking på alle niveauer mellem EU-baserede organisationer og organisationer i modtagerne i bilag I, så de kan indgå i en effektiv dialog med offentlige og private aktører.
- d) Investeringer i uddannelse, kvalifikationer og livslang læring. Tiltagene på dette område skal sigte mod fremme af lige adgang til førskoleundervisning og undervisning på primær- og sekundærtrinnet af høj kvalitet; begrænsning af tidlig skoleafgang; tilpasning af systemerne for erhvervsuddannelse (VET) til arbejdsmarkedets krav; forbedring af kvaliteten og relevansen af højere uddannelse; øget adgang til livslang læring og støtte til investeringer i uddannelses- og erhvervsuddannelsesinfrastruktur, især for at reducere de territoriale forskelle og fremme ikkeadskilt uddannelse.
- e) Fremme af beskæftigelse og støtte til arbejdskraftens mobilitet. Tiltagene på dette område skal sigte mod en bæredygtig integration af unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET), i arbejdsmarkedet, bl.a. med foranstaltninger, der fremmer investeringer i skabelse af kvalitetsjob, støtter integration af arbejdsløse og fremmer større deltagelse på arbejdsmarkedet af alle underrepræsenterede grupper. Andre nøgleområder skal være støtte til kønsligestilling, arbejdstageres og virksomheders tilpasning til forandringer, etablering af en bæredygtig arbejdsmarkedsdialog og modernisering og styrkelse af arbejdsmarkedsinstitutionerne.

- f) Fremme af social inklusion og bekæmpelse af fattigdom. Tiltagene på dette område skal sigte mod integration af marginaliserede samfund som romaerne; bekæmpelse af diskrimination på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering; og øget adgang til bæredygtige tjenester af høj kvalitet til en rimelig pris, såsom sundhedsydelser og sociale tjenester af almen interesse, bl.a. ved modernisering af socialbeskyttelsessystemerne.
- g) Fremme af bæredygtig transport og fjernelse af flaskehalse i centrale netinfrastrukturer, især ved at investere i projekter med en høj europæisk merværdi. De identificerede investeringer bør prioriteres efter deres bidrag til mobilitet, bæredygtighed, reduktion af drivhusgasemissioner og relevans for forbindelser til medlemsstaterne og i overensstemmelse med det fælles europæiske transportområde.
- h) Forbedring af miljøet i den private sektor og virksomhedernes konkurrenceevne, herunder intelligent specialisering som vigtigste drivkraft for vækst, jobskabelse og samhørighed. Projekter, der forbedrer erhvervs klimaet, skal prioriteres.

- i) Styrkelse af forskning, teknologisk udvikling og innovation, især ved forbedring af forskningsinfrastrukturen, et gunstigt miljø og fremme af networking og samarbejde.
 - j) Bidrag til fødevarerforsyningsikkerhed og opretholdelse af diversificerede og levedygtige landbrugssystemer i levende landbosamfund og landdistrikterne.
 - k) Forøgelse af landbrugsfødevarersektorens evne til at klare konkurrencepres og markedskræfter og gradvis tilpasse sig Unionens regler og standarder og samtidig forfølge økonomiske, sociale og miljømæssige mål i en afbalanceret territorial udvikling af landdistrikterne.
 - l) Beskyttelse og forbedring af miljøets kvalitet og bidrag til reduktion af drivhusgasemissioner, større modstandsdygtighed over for klimaændringer samt fremme af styring af og oplysning om klimatiltag. IPA II-finansieringen skal fremme politikker til støtte for overgangen til en ressourceeffektiv, sikker og bæredygtig lav-CO₂-økonomi.
 - m) Fremme af forsoning, fredsopbygning og tillidsskabende foranstaltninger.
-

BILAG III

Tematiske prioriteringer for bistand inden for territorielt samarbejde

Bistanden til grænseoverskridende samarbejde kan i relevant omfang ydes til følgende tematiske prioriteringer:

- a) Fremme af beskæftigelse, arbejdskraftmobilitet og social og kulturel inklusion på tværs af grænser ved bl.a. integration af grænseoverskridende arbejdsmarkeder, herunder grænseoverskridende mobilitet; fælles lokale beskæftigelsesinitiativer; informations- og rådgivningstjenester og fælles uddannelse; kønsligestilling; lige muligheder; integration af indvandrersamfund og sårbare grupper; investeringer i offentlige arbejdsformidlinger og støtte til investeringer i offentlige sundhedstjenester og sociale tjenester.
- b) Miljøbeskyttelse og fremme af tilpasning til og modvirkning af klimaændringer, risikoforebyggelse og -styring ved bl.a. fælles miljøbeskyttelsesaktioner; fremme af bæredygtig anvendelse af naturressourcer, ressourceeffektivitet; vedvarende energikilder og overgangen til en sikker og bæredygtig lav-CO₂-økonomi; fremme af investeringer i forebyggelse af specifikke risici, sikring af modstandsdygtighed over for katastrofer og udvikling af katastrofehåndteringssystemer og beredskab.

- c) Fremme af bæredygtig transport og forbedring af de offentlige infrastrukturer ved bl.a. mindske af isolation gennem bedre adgang til transport, informations- og kommunikationsnet og -tjenester og investeringer i grænseoverskridende vand-, affalds- og energisystemer og -faciliteter.
- d) Fremme af turisme og kultur- og naturarv.
- e) Investeringer i unge, uddannelse og kvalifikationer ved bl.a. udvikling og gennemførelse af fælles uddannelses- og erhvervsuddannelsesordninger og infrastruktur, der støtter fælles ungdomsaktiviteter.
- f) Fremme af lokal og regional governance og styrkelse af lokale og regionale myndigheders planlægnings- og administrationskapacitet.
- g) Fremme af små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne, erhvervmiljø og udvikling, handel og investeringer ved bl.a. fremme og støtte af iværksætterkultur, navnlig små og mellemstore virksomheder og udvikling af lokale grænseoverskridende markeder og internationalisering.

- h) Styrkelse af forskning, teknologisk udvikling, innovation og informations- og kommunikationsteknologi ved bl.a. fremme af fælles anvendelse af menneskelige ressourcer og faciliteter til forskning og teknologisk udvikling.

IPA II-finansieringen kan også i relevant omfang gå til, at modtagerne i bilag I kan deltage i transnationale og interregionale samarbejdsprogrammer som led i støtten fra EFRU til målet om europæisk territorialt samarbejde og i grænseoverskridende samarbejdsprogrammer under ENI. I så fald fastsættes bistandens omfang i overensstemmelse med bestemmelserne for det pågældende instrument (enten EFRU eller ENI).
